



DÉPARTEMENT
PROMOTION
DE L'ALYA



המחלקה
לעידוד
עלייה

Yvrit Social Club

תקווה של אמא
עם דבורה וגמן
וביאטריס סטרופ

זיכרון
בסלון

תקווה של אמא

זָכְרוֹן, יֵזְכָּר, זָכָר,
מִזְכָּרַת, לְזָכָר, לְהִזְכִּיר,
לְהִזְכֵּר, מִזְכִּיר,
מִזְכִּירָה, יֵזְכֹּר
זָכְרוֹנוּ לְבִרְכָה, יְהִי
זָכְרוֹ בְּרוּךְ

זיכרון
בסלון

השָׁנָה בְּעֵבְרִית סוּשִׁיאל קֶלָאב, זָכְרוֹן בְּסָלוֹן אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים עַל
אִמָּהוֹת וְעַל הַתְּקוּהָ שֶׁהֵן שׁוֹמְרוֹת גַּם בְּרִגְעִים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר
דְּבוּרָה וַגְּמָן וּבִיאֶטְרִיס סְטְרוּפּ יִסְפְּרוּ אֶת הַסִּפּוּר שֶׁל הָאִמָּהוֹת שֶׁלָּהֶן,
מִפּוֹלִין וּמִצָּרֶפֶת, בִּיצֵד הַצְּלִיחוּ לַעֲבֹר אֶת הַמִּלְחָמָה וּבִיצֵד הַתְּמוּדָדוּ
עִם הַמִּשָּׂא הַבָּבֵד וְחָלְקוּ אֶת סִפּוּרָן עִם בְּנוֹתֵיהֶן

Cette année, dans le kader de YSC Zikaron BaSalon, nous parlons des mères et de l'espoir qu'elles gardent même dans les moments les plus difficiles.

Dvora Vagman et Beatrice Strouf raconteront l'histoire de leurs mères, de Pologne et de la France, comment elles ont réussi à traverser et survivre la guerre et comment elles ont fait face au lourd fardeau et ont partagé leurs histoires avec leurs filles.

שורדת

השראה

"הגעתי לארץ נישקתי את האדמה

פחדתי שלא יאמינו

אז השארתי את פולין מאחור"

למות אחרי שחיים זה קל, לחיות אחרי שמתים זה קשה.
מאד קשה.

השיר הזה עוסק באלה ששרדו את התופת, ועכשיו חיים
בתופת כדי לשרוד.

אצלם כל לילה הוא מאבק חדש לקראת הבוקר שאחרי וכל
בוקר הוא שאריות הזמן לקראת הלילה, וחוזר חלילה. כי
גם בשהגוף השתחרר, הנפש קיבלה מאסר עולם בלי
חנינה. הדור שלנו, שחוזה קשיים ואתגרים, שלפעמים
סוחב טראומות מחודשים קשים בשירות הצבאי לכל
החיים, צריך לזכור את אלה שלא משתחררים כבר 80 שנה
מהזוועות שנכפו עליהם בתקופת השואה.

החיים קשים מהמוות, השתיקה קשה מהזעקה.

יהא שיר זה הזעקה של השותקים.

"לריב איתך שעות

לקלל את הלילות

להתעורר עם הדמעות

לסלוח אלף פעמים"

עדות: עליזה לנדאו

צודקת או טועה

לא יודעת לאן אני עוזבת

מקדם מדי לשפך

או להגיד אני שורדת

שומרת על הלב שלי

בבר לא מותרת

נשבעתי גם באלוהים

לשם אני לא חוזרת

אוספת את כל השברים החברים

ויוצאת לדרך

שמתי פתך ושמלה

אז מי עכשו המלך

איפה? איפה?

הגעתי לארץ, נשקתי את האדמה

פחדתי שלא יאמינו

אז השארתי את פולין מאחור

את המכות

את הדמעות

את הריבים עם אלוהים

השתגעתי אני מודה

לא ידעתי לאן אני נכנסת

מאחר אולי לברך

או לשחק עם זה תופסת

נוסעת זה הזמן שלי

בבר לא מפתחת

ארזתי את האמץ

בשהיד שלי רועדת

בותרת לי עוד מכתב

שעכשו יהיה לזכרון

זה בואב וזה שורף

והכל נכון

לריב אתך שעות

לקלל את הלילות

להתעורר עם הדמעות

לסלוח אלף פעמים

לצעק על השתיקות

לספר את המכות

מסתירה את הפנים

מה אנחנו זוכרים ומה אנחנו רוצים לשכוח

קרדיטים

- מילים ולחן: בניה ברבי
ביצוע: ריטה, סיון טלמור ובניה ברבי
עיבוד והפקה מוזיקלית: טל אביטל ומיכאל מיטל
- גיטרות, פסנתר, קלידים ותכנותים: טל אביטל ומיכאל מיטל
בס ומוג: ניצן אייזנברג
מקהלה: בניה ברבי, ריטה, סיון טלמור, טל אביטל, מיכאל מיטל ושאול בסר
עדות: עליזה לנדאו



עדות ראשונה דבורה וגמן

- שמי דבורה וגמן לבית שטרן, בת 77, ילידת 1947 לודג' פולין. עליתי עם הורי ואחי ב־57 בהיותי בת 10. אני נשואה ואם ל3 בנות וסבתא ל7 נכדים. ברצוני לשתף את קורות אמי. ספורה של אמי, צביה שטרן לבית איזנר מתחיל בשנת 1916 בעיירה קרשניק, במזרח פולין מחוז שנקרא "ארץ החסידים". אמי בת זקונים למשפחה חסידית עם 8 ילדים, בן בכור ו7 אחיות. בהיותה בת 10 אביה נפטר ואמה שנתיים אחריו

- אמי ספרה כי אביה היה דתי מאוד וכל ימיו בלה בעבודת אלוהים. היה קשה מאוד בבית עם הילדים ובמיוחד עם הבנות ולא הרשה להן להסתרק בשבת. אמי הייתה קשורה מאוד לאימה, אותה תארה כנאורה יותר ומבינה ללב בנותיה. את עצמה היא מתארת כבת מעדפת, מפנקת והאהובה. נחשבה ילדה פקחית על אף שלא זכתה כמעט בהשכלה פורמלית. מות האם השפיע עליה מאוד. האם נסעה לנרש לה בקור אצל הבן, חטפה שם מחלה זהומית ונפטרה. לאמי לא ספרו על מותה. האם פשוט נעדרה ולשאלותיה של אמי מתי תחזר לא ענו עניינית. עם הזמן הבינה שאמה כבר לא תחזר ושהיא מתה.

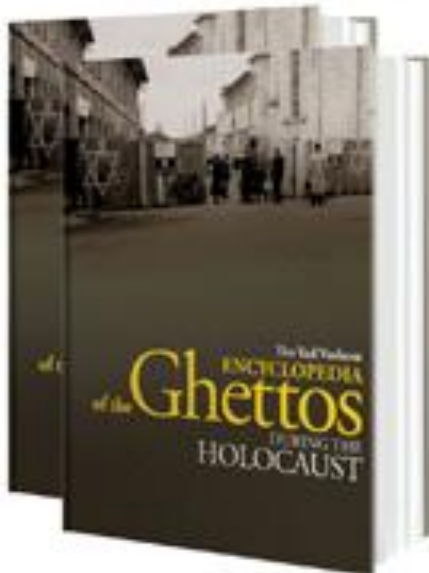


Dvora Vagman La mère

Je m'appelle Deborah Vagman, née Stern, 77 ans, née en 1947 à Lodz, Pologne.

J'ai immigré avec mes parents et mon frère en 1957 quand j'avais 10 ans. Je suis mariée, mère de 3 filles et grand-mère de 7 petits-enfants. J'aimerais partager l'histoire de ma mère. L'histoire de ma mère, Tzvia Stern, née Eisner, commence en 1916 dans la ville de Krasnik, dans l'est de la Pologne, une région appelée « le pays des Hassids ». Ma mère était la fille aînée d'une famille hassidique avec 8 enfants, un fils aîné et 7 sœurs. Quand elle avait 10 ans, son père est mort, et sa mère deux ans après lui.

Ma mère a dit que son père était très religieux et qu'il avait passé toute sa vie à adorer Dieu. « C'était très difficile à la maison avec les enfants, surtout les filles, et je ne leur permettais pas de se faire coiffer le jour du Shabbat ». Ma mère était très proche de sa mère, qu'elle décrivait comme plus éclairée et plus compréhensive du cœur de ses filles. Elle se décrit comme une fille préférée, choyée et aimée, elle était considérée comme une enfant intelligente bien qu'elle n'ait reçu pratiquement aucune éducation formelle. . La mort de sa mère l'a beaucoup affectée. La mère s'est rendue à Varsovie pour rendre visite à son fils, y a contracté une maladie mortelle et est décédée. Ma mère n'a pas été informée de sa mort. La mère était tout simplement absente, et les questions de ma mère sur la date de son retour n'ont pas reçu de réponse concrète. Au fil du temps, elle a réalisé que sa mère ne reviendrait jamais et qu'elle était morte.



כנראה Poland, Krasnik, קבוצת
גברים יהודים שאולצו לכרוע על
ברכיהם.

ארכיון יד ושם, 6470/6

- קרשניק (Kraśnik)
- מקום לפני המלחמה: עיירה בנפת ינוב לובלסקי (Janów Lubelski) מחוז לובלין (Lublin), פולין
- מקום בזמן המלחמה: גנרלגוברנמן, מחוז לובלין



- בין מלחמות העולם חיו בקרשניק כ-4,200 יהודים – יותר ממחצית אכלוסייתה. רבם עסקו במסחר ובמלאכה. קצתם סחרו בעצים ובברזל. בקהלה פעלו קפת גמ"ח ובנק הלואה וחשבון. מפלגות ותנועות נער ציוניות, אגדת ישראל והבונד קימו פעילות שוטפת. רבים מילדי הקהלה למדו בתלמוד תורה, והבנות למדו בבית ספר של "בית יעקב".
- הגרמנים כבשו את קרשניק ב-15 בספטמבר 1939. הם החלו מיד לחטף יהודים לעבודת כפייה, חללו את בית הכנסת ואת בית העלמין, החרמו רכוש רב של יהודים והטילו על הקהלה תשלום כפר גבוה. לעיר הובאו מאות פליטים יהודים מלודז' וממקומות אחרים במערב פולין.

לאחר מות האם עברה המשפחה לורשה כשאמי גרה עם אחת מאחיותיה הגדולות שנשארה במהרה וילדה שני ילדים אמי למדה 4 שנים בבי"ס ועם המעבר לורשה החלה לעבד ולעזור לפרנסת משפחת אחותה. בגיל ההתבגרות הצטרפה לנער הקומוניסטי וחבריה לתנועה שמשו לה במדה רבה משפחה. היא ספרה כי תקופת הנעורים במפלגה והבליזים עם החברים היו התקופה היפה בחייה, אמי הזדהתה עם האידיאולוגיה ועם חבריה לדרך. בהיותה בת 17 נעצרה בהפגנה ונשפטה לתקופת מה כשהיא מרצה את ענשה בכלא "פביאק", שם בקרתי עם בנותי בטיול המשפחתי לפני 7 שנים.



Après la mort de sa mère, la famille a déménagé à Varsovie, où ma mère a vécu avec l'une de ses sœurs aînées, qui s'est rapidement mariée et a eu deux enfants. Ma mère a étudié à l'école pendant 4 ans et après avoir déménagé à Varsovie, elle a commencé à travailler pour aider la famille de sa sœur. À l'adolescence, elle rejoint les Jeunesses communistes et ses amis du mouvement lui servent comme une famille. Elle a dit que sa jeunesse dans la fête et le temps passé avec ses amis étaient les meilleurs moments de sa vie. Ma mère s'identifiait à l'idéologie et à ses collègues. À l'âge de 17 ans, elle a été arrêtée lors d'une manifestation et condamnée à une peine de prison pendant qu'elle purgeait sa peine à la prison de « Fabiak », où j'ai visité mes filles lors d'un voyage en famille il y a 7 ans.

- בַּחֲצִי שָׁנָה לִפְנֵי פָּרֵץ הַמִּלְחָמָה נִשְׁאַה אִמִּי לִבְחִיר לִבָּהּ אוֹתוֹ הַפִּירָה שְׁנִים רַבּוֹת בְּמַסְגֶּרֶת פְּעִילוֹתֵם הַפּוֹלִיטִית. אוֹשֶׁרָה לֹא עָרַף זְמַן רַב. עִם פָּרֵץ הַמִּלְחָמָה בִּסְפֶּטֶמְבֶּר 39, הִגֶּרְמָנִים הַפְּגִיזוּ אֶת פּוֹלִין בְּמִשְׁךְ 3 שָׁבוּעוֹת עַד הַכְּנִיעָה. בְּאַחַת מֵהַפְּגָזוֹת אֵלֶּה נִהְרַג בַּעֲלָהּ שֶׁל אִמִּי וְהִיא שׁוֹב פִּגְשָׁה בְּמִוֶּת שֶׁל הָאָדָם הַקָּרוֹב לִלְבָּהּ. הוֹרִי בַּעֲלָהּ הִתְגוֹרְרוּ בְּמִזְרַח פּוֹלִין בְּקִרְבָּהּ לַגְּבּוֹל הָרוֹסִי. אִמִּי הִחְלִיטָה לְנַסֵּעַ אֲלֵיהֶם לְהוֹדִיעֵם עַל מוֹת בָּנָם. הִיא נִשְׁאַרָה אִתָּם תְּקוּפָה וּלְאַחֵר מִכֵּן עָבְרָה לְרוֹסְיָה מִפֶּחַד הִגֶּרְמָנִים.

- Environ six mois avant le début de la guerre, ma mère a épousé l'homme qu'elle avait choisi, qu'elle connaissait depuis de nombreuses années dans le cadre de leurs activités politiques. Son bonheur n'a pas duré longtemps. Avec le déclenchement de la guerre en septembre 1939, les Allemands bombardèrent la Pologne pendant 3 semaines jusqu'à sa capitulation. Lors d'un de ces bombardements, le mari de ma mère a été tué et elle a de nouveau rencontré la mort de la personne la plus chère à son cœur. Les parents de son mari vivaient dans l'est de la Pologne, près de la frontière russe. Ma mère a décidé d'aller les voir pour les informer du décès de leur fils. Elle est restée avec eux pendant un certain temps.





- מאחר והיתה קומוניסטית בפולין, היו לה בהתחלה זכויות כפליטה פוליטית. במהלך שנת 1940 שמעה אמי כי הגרמנים עומדים להקים גטו בורשה והיא החליטה לחזור ולחלץ משם את בני משפחתה. היא נכנסה לפולין מחפשת לבת אכרים. היותה בהירה עור וכחולת עינים, עזרו לדמות אותה נסתה ליצר. היא נסעה ברכבות שם הגרמנים עשו בקורות אף לדבריה נראתה כאכרה מהפכר, לראשה מטפחת ובידיה תבנית ביצים וכלי עם חלב. הפחד הגדול שלה היה שמישהו ידבר אתה ויזהה ששפתה אינה תואמת את מראיה. היא החזיקה נירות מזיפים וקוותה לטוב.

- Étant communiste en Pologne, elle avait initialement des droits en tant que réfugiée politique. En 1940, ma mère a entendu dire que les Allemands allaient établir un ghetto à Varsovie et elle a décidé de revenir et de sauver sa famille . Elle est entrée en Pologne déguisée en fille de paysan. Sa peau claire et ses yeux bleus ont aidé le personnage qu'elle essayait de créer. Elle voyageait dans des trains où les Allemands faisaient des rondins, mais selon elle, elle ressemblait à une paysanne du village, avec un foulard sur la tête et un plateau à œufs et un récipient de lait dans les mains. Sa plus grande peur était que quelqu'un lui parle et reconnaisse que son langage ne correspondait pas à son apparence. Elle tenait de faux papiers et espérait le meilleur.

Heureusement, elle est arrivée à destination en toute sécurité et a réussi à convaincre l'une de ses sœurs, mariée et mère de deux enfants, de fuir avec elle en Russie. Elle a raconté le voyage ardu qu'ils ont fait avec l'aide de passeurs russes malhonnêtes qui les ont laissés non loin de la rive de la rivière Bug, mais l'eau n'était toujours pas peu profonde et elle a failli se noyer. Finalement, ils sont arrivés à la Russie. La famille de sa sœur était fatiguée du voyage et décida de s'installer près de la frontière polonaise, tandis que ma mère continuait son chemin. Cette fois, son activité politique en faveur du communisme ne lui a pas été favorable, car les Russes ont changé de politique et elle a été envoyée dans un camp de travail dans les montagnes de l'Oural, au nord d'Arkhangelsk. C'est là qu'elle a rencontré des réfugiés juifs et noué des amitiés pour la vie.

Les réfugiés travaillaient à couper du bois dans la forêt, et le travail de ma mère était de leur apporter de la nourriture pendant qu'elle montait seule à cheval depuis le camp jusqu'au cœur de la forêt. Un jour, ils l'ont attaquée et ont essayé de la violer, mais elle a réussi à s'échapper. Pendant une semaine, elle a refusé de continuer son travail, mais n'ayant pas le choix, elle a continué.

למַרְבֵּה מַזְלָה הִיא הִגִּיעָה לַיַּעֲדָה בְּשָׁלוֹם וְהַצְלִיחָה לְשַׁכְנֹעַ אֶת אַחַת מֵאֲחִיוֹתֶיהָ , נְשׂוּאָה וְעַם שְׁנֵי יְלָדִים לְבָרֶחַ אֲתָה לְרוֹסְיָה. הִיא סִפְּרָה עַל מַסַּע הַתְּלָאוֹת שֶׁהֵם עָבְרוּ בְּעֶזְרַת מְבָרִיחֵי גָבּוֹל רוֹסְיִים לֹא הוֹגְנִים שֶׁהִשְׁאִירוּ אוֹתָם לֹא רְחוֹק מִגִּדַּת הַנֶּהָר בּוֹג אֶף עֲדִין הַמַּיִם לֹא הָיוּ רְדוּדִים וְדוֹקָא הִיא בְּמַעַט טַבָּעָה. בְּסוֹפוֹ שֶׁל דִּבְרַר הִגִּיעוּ לְרוֹסְיָה. מִשְׁפַּחַת אַחוֹתָה עֲיִפָּה מִן הַמַּסַּע וְהַחֲלִיטָה לְהִתְמַקֵּם קְרוֹב לַגָּבּוֹל הַפּוֹלְנִי וְאִמִּי הַמְשִׁיכָה הִלָּאָה. הַפַּעַם פָּעִילוֹתָה הַפּוֹלִיטִית לְטוֹבַת הַקוֹמוּנִיזְם לֹא עָמְדָה לְזַכּוֹתָה שֶׁכֵּן הָרוֹסִים שָׁנוּ אֶת מְדִינֵי־וְתָם וְהִיא נִשְׁלָחָה לְמַחֲנֶה עֲבוֹדָה בְּהָרֵי אוּרָל, צְפוֹנִית לְאַרְכַּנְגֵּלְסֵק. שָׁם פָּגְשָׁה פְּלִיטִים יְהוּדִיִּים וַיִּצְרָה חֲבֵרּוּיוֹת לְכָל הַחַיִּים

הַפְּלִיטִים עָבְדוּ בְּכָרִיתַת עֲצִים בַּיַּעַר וְהַתְּפָקִיד שֶׁל אִמִּי הָיָה לְהָבִיא לָהֶם אֶכָּל כִּשְׁהִיא דוֹהֶרֶת עַל סוֹס לְבַדָּה מִהַמַּחֲנֶה לְמַעַבָּה הַיַּעַר. בְּאַחַד הַיָּמִים הַתִּנְפְּלוּ עָלֶיהָ וְנָסוּ לְאַנְסָה אֲבָל הִיא הַצְלִיחָה לְבָרֶחַ. שָׁבוּעַ יָמִים סָרְבָה לְהַמְשִׁיךְ בְּעֲבוֹדָתָה זֹו אֶף מִחֹסֶר בְּרָרָה הַמְשִׁיכָה.



Je ne sais pas comment elle et ses amis ont réussi à partir. Ils se déplaçaient entre différentes villes dans l'espoir de trouver du travail. Il faut se rappeler qu'entre-temps, les Allemands avaient envahi la Russie et que toutes les ressources étaient consacrées à l'effort de guerre. Il y avait une grave famine en Russie. Elle a finalement trouvé du travail dans une ferme collective où elle a rencontré mon père, qui avait également fui la Pologne avec ses sœurs. Ils ont lié leur destin à la vie.

Et en 1944, mon frère est né. Ma mère décrit la période en Russie comme extrêmement difficile, une période de faim et de souffrance et de prières pour que les enfants survivent à la famine, car de nombreux nourrissons et enfants mouraient de faim et de manque de conditions. Par exemple, ma mère ne pouvait pas allaiter et il n'y avait pas de lait disponible, et s'il y en avait, il n'était pas pasteurisé et ne convenait pas aux enfants. Heureusement pour mon frère, l'amie de ma mère a accouché un peu avant elle et elle a allaité les deux bébés. Environ six mois après la fin de la guerre, la Russie a autorisé les réfugiés de guerre à rentrer dans leur pays, et la plupart d'entre eux sont effectivement rentrés, au terme d'un voyage pénible dans des trains sans fin et dans des conditions sanitaires difficiles avec de jeunes enfants.

לא ברור לי איך היא וחברותיה הצליחו לעזוב. הן התגלגלו בין עיירות שונות בתקווה למצוא עבודה. יש לזכור כי בינתיים הגרמנים פלשו לרוסיה וכל המשאבים הופנו למאמץ המלחמתי. ברוסיה שרר רעב כבד. בסופו של דבר היא מצאה עבודה בקולחוז שם הכירה את אבי שאף הוא ברח מפולין עם אחיותיו. הם קשרו את גורלם לחיים וב44נולד אחי. אימי מתארת את התקופה ברוסיה כקשה ביותר, תקופת רעב וסבל ותפילה שהילדים ישרדו את הרעב שכן תנוקות וילדים רבים מתו מרעב ומחוסר תנאים. אימי למשל לא יכלה להניק ולא היה חלב בנמצא ואם כבר היה, לא היה מפוסטר ולא התאים לילדים למזלו של אחי, חברתה של אימי ילדה קצת לפנייה והיא הניקה את שני התינוקות. כחצי שנה לאחר סיום המלחמה, רוסיה איפשרה לפלטי המלחמה לחזור לארצם ואכן רוב הפליטים חזרו גם כן במסע תלאות ברכבות אינסופיות ובתנאים סניטרים קשים עם ילדים קטנים.

• אָנִי נולדתי כְּאַמּוֹר בְּפוֹלִין בְּלוֹדֶג' עִיר הַלְדָּתוֹ שֶׁל אָבִי
בִּסּוֹף 47.



• עלי לציין כי אמי ספרה על נשואיה הראשונים רק לאחר
מות אבי. אחי לא ידע על כך ומשהערתי על כך ביושביו
”שבֿעה” על מותה, התקשה להאמין. לגבי החזרה לפולין,
היה ברור להורי שהם חוזרים ראשית לבדק מה קרה עם
משפחותיהם שכן עוד ברוסיה היו שמועות על מחנות
המוות אך הם התקשו להאמין. אמי גלתה כל כל משפחתה
נספתה בטרבלינקה כולל האחות שנסתה להציל. רק אחות
אחת שאף היא ברחה לרוסיה נמצאה אחרי שנה של
חפושים. אבי שהיה ציוני משחר נעוריו בקש בֿ48 לנסע
לארץ אולם אמי הטילה וטו. היא פחדה שילדיה יחוו רעב
כמו ברוסיה. בפולין שלאחר המלחמה מזון היה בנמצא
וזה ספק את אמי. בֿ57 עלינו לארץ לאחר גל אנטישמיות
שבֿעקבותיו החל גל עליה גדול של שארית הפליטה מפולין.
אז כבר אמי הבינה שאין עתיד לילדיה בפולין והסכימה
לעלות. אמי מעולם לא רצתה לבקר במחנות העבודה
והמוות. את משפחתו של אבי הנציחו במצבה בבית
הקברות בְּלוֹדֶג' כְּשֶׁהוֹסִיפוּ כְּתוּב לְמַצְבָּה שֶׁל סְבִי שֶׁנִּפְטַר
מִוֶּת טְבָעִי שְׁנֵתִים לִפְנֵי פָּרֵץ הַמִּלְחָמָה ”לִזְכֹּר כָּל בְּנֵי
הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁנִּסְּפוּ בַּשּׁוֹאָה”.

Comme je l'ai mentionné, je suis né en Pologne à Lodz, la ville natale de mon père, à la fin de 1947.

Je dois noter que ma mère ne m'a parlé de son premier mariage qu'après la mort de mon père. Mon frère n'était pas au courant et quand j'en ai parlé au « Shiva » de sa mort, il a eu du mal à y croire. Concernant le retour en Pologne, il était clair pour mes parents qu'ils revenaient d'abord pour vérifier ce qui était arrivé à leurs familles, car il y avait encore des rumeurs sur les camps de la mort en Russie, mais ils avaient du mal à y croire. Ma mère a découvert que toute sa famille avait péri à Treblinka, y compris la sœur qu'elle avait essayé de sauver. Une seule sœur, qui avait également fui en Russie, a été retrouvée après un an de recherches. Mon père, qui était sioniste depuis sa jeunesse, a demandé en 1948 à aller en Palestine, mais ma mère a opposé . Elle craignait que ses enfants connaissent la faim comme en Russie. Dans la Pologne d'après-guerre, la nourriture était disponible et cela satisfaisait ma faim. En 1957, nous avons immigré en Israël après une vague d'antisémitisme, qui a été suivie par une grande vague d'immigration du reste du peuple juif de Pologne. À ce moment-là, ma mère a réalisé qu'il n'y avait pas d'avenir pour ses enfants en Pologne et a accepté d'immigrer. Ma mère n'a jamais voulu visiter les camps de travail et de la mort. **La famille de mon père a été commémorée au cimetière de Lodz lorsqu'une inscription a été ajoutée sur la tombe de mon grand-père, décédé de causes naturelles deux ans avant le début de la guerre, « à la mémoire de tous les membres de la famille qui ont péri dans l'Holocauste ».**

"כָּבֵד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמְךָ כְּאֲשֶׁר צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן יֵאָרִיכְךָ יָמֶיךָ •
וּלְמַעַן יֵיטֵב לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ."
~ ספר דברים, פרק ה, פסוק טז

• עלי לציין כי מאז עלייתנו ארצה ,
ניסינו אחי ואני להשתלב ולהיות "עולים
חדשים" זמן קצר ככל האפשר. אבי שהיה
אדם משכיל ולמד עברית בסמינר
"תרבות" בורשה, השתלב טוב יותר ,
עבד בסמינר הקיבוצים, היה פעיל
פוליטי במפ"ם. אימי התקשתה
להשתלב. היא עבדה בארץ עבודה פיסית
קשה כדי להעניק לנו, הילדים השכלה
ותרבות שהיא לא זכתה. הייתה אימא
מעולה, עזרה במה שיכלה.



מירב לשם גונון אמא של רומי



...1

אני יודעת שיש עוד דרך.

כרגע יש עוד 90 אנשים ונשים, שחייבים לחזור

וכמה שיותר מהר...

מלבדם, יש עם שלם שדקוק שיראו אותו.

משפחות שכול, שאבדו את האהוב/אהובה שלהם

ורוצים את חזרתם של החטופים.ות

גם אם לא מסכימים לעתים על דרך כזו או אחרת

משפחות פצועים שדרך ארבה יש להם

כדי לאפשר לאהובם לחזור לחיים מיטיבים

חילים וחילות שצריכים עוף חזק,

עוף שביחד נלחם אתם כנגד האויבים האמתיים של עם ישראל

ישובים שנמצאים כחגורת מגן סביב מדינת ישראל

שיש לחזק אותם בכוחות ובתחבולות של הראש היהודי

ישובים שנמצאים במרכז הארץ ועליהם משל לשמור על השיח, החסן והשמחה

כלנו כאן ביחד,

כי ביחד זו העצמה האמתית.

אוהבת אתכם עם ישראל שלי

שמחה שהבת שלי כאן, בינינו

מבקשת עבורה זמן חמלה ופרטיות

כדי שהיא תוכל לבחור בעצמה מי היא בארוע הגדול הזה

ובטוחה, שהצעדים שאנחנו עושים, שרואים את הטוב אחד בשניה

בבנית שיח חדש ושונה

הם הצעדים הנכונים שיביאו לתקומה האמתית.

לא המלחמה יוצרת תקומה,

אלא השלום בינינו.

אוהבת אתכם

מרינה מקסימילאן אמא



Maman
Les mots que tu dis
Reste en moi
Chantent en moi.
Des Années

אמא
המילים שאת אומרת
נשארות בי
שרות בי
שנים

Maman
Des histoires dont
tu te souviens
Tu me construis
Des ponts , des
chemins

אמא
סיפורים שאת זוכרת
בונה בי
גשרים ומשעולים

Dans tes yeux
Je disparaissais
pendant des
heures.

איך בעינייך
הייתי נעלמת שעות שעות

Maman
Je te donnerai mon
cœur.
Maman
Grâce à toi, mon
cœur bat.

אמא
את הלב שלי אתן
אמא
בזכותך הלב פועם

Je suis née à Royan avant terme, après que mes parents Fanny Feigele Chcinski et Eliusz Elie Jagodowicz (ZL) aient fêté le 15/08 sur leur lieu de vacances, par un rock endiablé dont ils avaient le secret ...

נולדתי ברויאן בטרם עת, אחרי שהוריי פאני ציפורה חסינסקי ואליז
אליהו יגודוביץ חגגו ב 15 באוגוסט בחפשה הם אהבו לרקד
רוקנרול!

אמא ואבא שלי נצלו ממות בגיל 4 ע"י צרפתים אמיצים : אמא
ואחותה נשלחו ב Touraine ביוני 1942 (Rafle du Vel D'Hiv)
אבא ובן דודו היו בגן כשמפץ"ל המשטרה הודיע לבית ספר
(צמוד לבית משפחת יגודוביץ') שהגסטפו הגיע : היא מיד הוציא
את הילדים מהכיתה לבית שלהם והציל את חייהם

– En temps de guerre, qu'a-t-elle fait, événements principaux ?

Elle a dû cacher son identité juive

אמא הייתה חייבת להסתיר את זהותה היהודית

עדות שנייה ביאטריס סטרופ



Y a-t-il eu des contacts avec la famille pendant la guerre ?

Oui leur mère leur a rendu visite teinte en blonde et ses filles ne l'ont pas reconnue...

בן אָמאָ שְׁלָהֶן בָּאָה לְבִקָּר אֶת בְּנוֹתֶיהָ בְּתוֹךְ בְּלוֹנְדִינִית
וְהַבָּנוֹת לֹא זָהוּ אוֹתָהּ

Après la guerre vers ou ?

Maman est restée encore qq mois car elle refusait de partir

אַחֲרֵי הַמִּלְחָמָה אָמאָ שְׁלִי לֹא רָצְתָה לַחְזֹר הַבֵּיתָה
וְנִשְׁאַרָה עוֹד כַּמָּה חֳדָשִׁים אֶצֶל Maman Pierre

”אלוהים לא יכול היה להיות בכל מקום.

כתוצאה, הוא יצר את האמהות.” ~ פתגם יהודי

« Dieu ne pouvait pas être partout. C'est pourquoi il a créé les mères. » ~ Proverbe juif

זיכרון
בסלון

Qq moments importants après la guerre
Reprendre confiance et réapprendre à dire la vérité

אַחֲרֵי הַמִּלְחָמָה הֵם הָיוּ צְרִיכִים לְהִתְרַגֵּל לומר את האמת
וּלְהֶאֱמִין בְּאֲנָשִׁים מְחֻדָּשׁ

Commémoration familiale et questions d'après-
guerre pour la prochaine génération, la manière de
transmettre l'histoire

Il a fallu la mort de sa sœur pour que Maman
accepte de rendre publiquement hommage à Maman
Pierre (70 ans après...)

לְקַח 70 שָׁנָה, רַק אַחֲרֵי מוֹת אֲחוֹתָהּ, עַד שֶׁאִמָּא שְׁלִי הִסְבִּימָה
לְהוֹדוֹת וּלְסַפֵּר שׁוּב אֶת הַסִּפּוּר שֶׁלָּהֶן בְּצִבּוּר

נכון ל-1 בינואר 2022, מספר חסידי אומות העולם עומד על
28,217.

”אִם יֵשׁ טַעַם לְהִבִּין מִדּוּעַ נִצַּלְתִּי דוֹקָא אֲנִי, מִתּוֹךְ
אֲלֵפֵי בְנֵי אָדָם אַחֲרִים – אֲנִי סָבוּר שְׁבִירָאשׁ
וּבְרָאשׁוֹנָה בְּזָכוֹת לוֹרֶנְצוֹ הָיָה הַדָּבָר. וְלֹא דוֹקָא
בְּגִלְל עֲזָרְתּוֹ הַחֲמֻרִית. הִרְבֵּה יוֹתֵר מִשּׁוּם שְׂבִיחָסוֹ
אֵלַי וּבִמְעֻשָׁיו, בְּהִתְנַהֲגוּתוֹ הַפְּשׁוּטָה וּבְטוֹב לְבוֹ
הַזְכִּיר לִי מִדֵּי יוֹם שֶׁעֲדִין קִיָּם עוֹלָם אָנוּשִׁי וְצוֹדֵק
מַעֲבָרָה הַשְּׁנִי שֶׁל גֶּדֶר הַתִּיל. שְׂמֵחוּץ לַמַּחֲנֶה יֵשׁ
אֲנָשִׁים בְּעָלֵי לֵב וַיֵּשׁ עֲרָכִים טְהוֹרִים. שֶׁלֹּא הִכֵּל
מִשְׁחַת וְאַכְזָרִי. שֶׁקִּיָּם עוֹלָם שֶׁהַשְּׁנֵאָה וְהַפְּחַד
זָרִים בּוֹ. אֲמָנָם כָּל אֵלֶּה מְעַרְפָּלִים בְּרָגַע זֶה,
רְחוּקִים וְלֹא מוֹבְנִים, אֲבָל כְּדֹאֵי לְהִתְאַמֵּץ לְשׁוֹד
כְּדֵי לָשׁוּב לְחִיקָם.”

פרימו לוי מתאר את מצילו, לורנצו פרונה, חסיד
אומות העולם

Justes parmi les Nations : la médaille décernée à titre posthume à un couple de Saint-Patrice, en Touraine



Denise, Fanny et leurs protecteurs



TÉMOIGNAGE DE LA PERSONNE SAUVÉE 1

Je soussignée Fanny CHECINSKI certifie les faits suivants :

J'ai été cachée à Saint Patrice (Eure et Loire) en Touraine avec ma sœur Denise chez Monsieur et Madame Pierre. Nous les appelions « Maman Pierre ». Elle était extraordinaire avec nous. Je n'ai que des bons souvenirs de cette période.

Mes parents, David et Luba Checinski venaient tous les deux de Varsovie. David est né à Konks et à vécu à Varsovie. Luba née Mechlewicz était de Varsovie. Ils arrivent en France en 1932. Ils se marient. David est tailleur. Denise naît en 1935, je nais le 29 décembre 1938.

David a un jeune frère qui sort avec une jeune femme non juive, Andrée Mouisset. Andrée habite à Paris. Elle a deux sœurs. C'était une famille extraordinaire qui a sauvé les Checinski au moment de la rafle du 16 juillet 1942. C'est grâce à Andrée Mouisset que les fillettes sont envoyées à Saint Patrice chez de la famille, les Pierre. Les Pierre n'ont pas d'enfant et Madame Pierre est heureuse d'accueillir ces deux fillettes.

Je n'ai que des bons souvenirs de cette période. J'ai été chouchoutée. Les Pierre tiennent le café-restaurant de Saint Patrice. Les fillettes dorment dans une des chambres de la maison. Ce café est situé en face du château. Le châtelain (M. ?) qui avait suffisamment d'éducation savait ou avait deviné que les deux fillettes venant de Paris et hébergées chez les Pierre étaient juives. Denise et moi jouions avec les enfants du châtelain dans le parc du château.

Madame Pierre a dit : « si les parents ne reviennent pas, je vous garderai », ce qui me faisait pleurer. Nous allions à l'école de Saint Patrice.

J'avais un problème depuis le début de la guerre. Je ne pouvais plus rien manger. Rien ne passait. Monsieur Pierre est un méchant homme dans ma mémoire. Il me forçait à manger ce que je n'avais pas mangé la veille. J'arrivais donc en retard à l'école. Denise était dans la classe du maître d'école, moi dans la classe de la maîtresse d'école, la femme du maître. Comme elle n'était pas très bonne élève, elle se souvient que lui était « super », elle méchante.

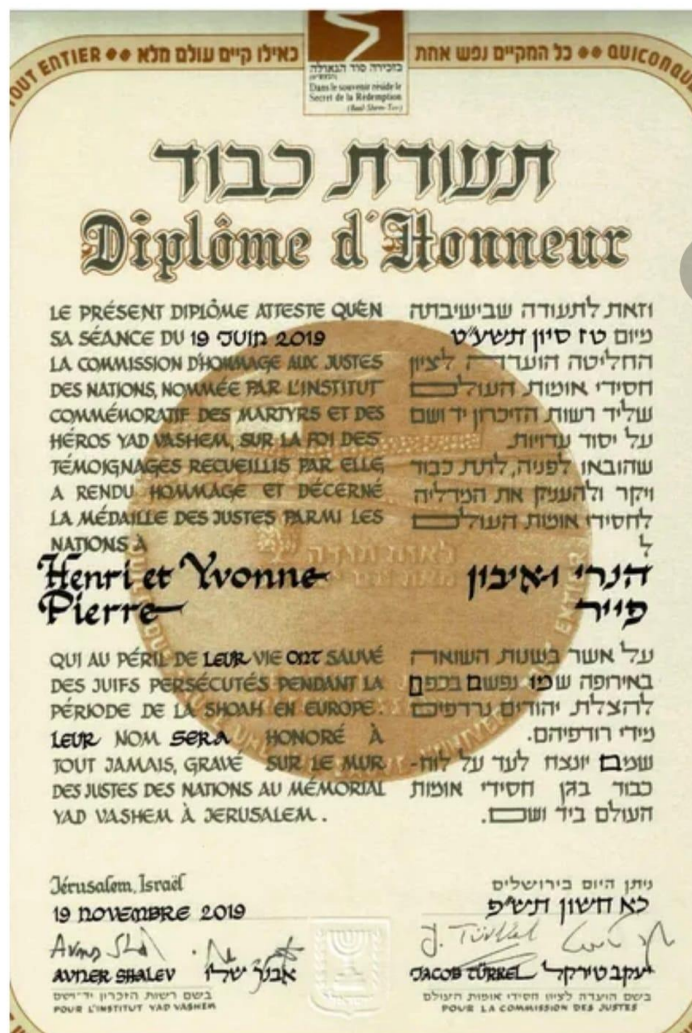
Nous sommes restées trois années chez les Pierre. Notre Maman Luba s'était fait teindre en blonde pour pas qu'on puisse la reconnaître. C'était une femme très brune à l'origine. Elle est venue deux fois en Touraine pour nous voir. Je ne l'ai pas reconnue. Puis mes parents sont venus à la fin de la guerre nous rechercher Denise et moi.

David et Luba Checinski étaient cachés à Vincennes dans un petit pavillon. C'est également grâce à Andrée Mouisset que le couple avait pu s'installer là. Luba aidait son mari qui faisait des travaux de tailleur. David ne sortait pas la journée pour ne pas risquer d'être arrêté. Il sortait la nuit pour prendre un peu l'air. C'est Luba qui allait à Paris chercher du travail et le rapporter. Elle prenait des risques.

J'ai des photos de la période de la guerre.

Une photo où tout le village de Saint Patrice fête la Libération.

Après la guerre, Denise et moi sommes restées en contact avec « Maman Pierre » qui s'est remariée après la guerre. J'ai emmené mes filles à Saint Patrice la voir. Je suis allée à l'église quand Madame Pierre est décédée. Je suis allée chercher et ai trouvé la tombe de Madame Pierre dans le cimetière de Saint Patrice où elle est enterrée.



© Yad Vashem

Denise et Fanny sont envoyées en Touraine, chez "Maman Pierre"

Denise (née en 1935) et Fanny (née en 1938) Checinsky sont les deux filles d'un couple de Juifs Polonais arrivé en France en 1932. Grâce à une famille non-juive, les Mouisset, et surtout grâce à l'une des filles, Andrée, tous échappent à la rafle du Vel d'Hiv, le 16 juillet 1942. Et c'est cette même Andrée qui a l'idée d'envoyer les fillettes "à la campagne", chez Yvonne et Henri Pierre. Ce couple qui n'a pas d'enfant tient le bar-restaurant situé en face du château de Saint-Patrice.

מיהם חסידי אמות העולם?

חסידי אמות העולם הם קבוצה מגוונת: יש בה נוצרים מכל הכנסיות והפיתות, מסלמים, ואנשים חלוניים; גברים ונשים מכל הגילאים; החסידים באים מכל השכבות החברתיות – משכילים ואפרים חסרי השכלה, אנשי צבא לצד אנשים משולי החברה, עירונניים ואפרים, מכל קצוות אירופה, מכל המקצועות – מרצים באוניברסיטאות, מורים, רופאים, אנשי כמורה, נזירות, דיפלומטים, פועלים קשיי-יום, משרתים, לוחמי מחתרת, אנשי משטרה, אפרים, דיגים, מנהל גן חיות, בעל קרקס ורבים אחרים.

חוקרים נסו לאפיין את החסידים ולזהות מיהם אלו שסביר יותר שיושיטו את ידם לעזר ליהודים או לאנשים נרדפים. חלקם טוענים שהחסידים הם קבוצה מגוונת של אנשים אשר הדבר היחיד המשותף להם הוא אנושיותם ואמץ הלב אשר הפגינו בכך שעמדו על ערכי המוסר שלהם. סמואל אולינר ופרל אולינר הגדירו אישיות אלטרואיסטית. על ידי השוואה והנגדה בין מצילים לבין עומדים מהצד בזמן השואה, הם הצביעו על כך שמי שבחרו להתערב, התאפינו בתכונות אפי של אמפתיה ותחושה של חבור לזולתם. נחמה טק שחקרה מקרי הצלה רבים, מצאה שרבים מבין המצילים היו אינדיבידואליסטים שהיה בדמותם משהו שהעמיד אותם בשולי החברה. העצמאות שהפגינו אפשרה להם לפעל בנגוד למסכמות ולאמונות המקבולות.

בזמן השואה, מי שעמדו מנגד הוו את הכלל, ואלו החסידים היו היוצאים מן הכלל. אף דוקא המעוט הזה מלמד אותנו שתמיד קיים במדה זו או אחרת חפץ בחירה, גם אם נדרשים אמץ בלתי רגיל כדי לממש אותו. הצלת יהודים לא הייתה בלתי אפשרית, אף המחיר יכול היה להיות גבוה מאד, וההחלטה לשלמו אינה מובנת מאליה ודרשה תעצומות נפש גדולות ועצומות.

La plupart des sauveteurs sont des gens ordinaires. Certains agissent par conviction politique, idéologique ou religieuse ; les autres ne sont pas des idéalistes mais simplement des personnes soucieuses du sort de ceux qui les entourent. Dans de nombreux cas, ils n'ont aucunement prévu de venir au secours des Juifs et ne sont absolument pas préparés au moment où il leur faut prendre une décision d'une si grande portée. Ce sont des êtres humains ordinaires et c'est précisément cette humanité qui nous touche et qui a vocation à servir de modèle. À ce jour, Yad Vashem a reconnu des Justes parmi les Nations de 51 pays et nationalités ; il y a parmi eux des chrétiens appartenant à toutes les confessions et à toutes les Églises, des musulmans et des agnostiques ; des hommes et des femmes de tous âges ; de toutes conditions ; des personnes très instruites aussi bien que des paysans illettrés ; des personnalités publiques aussi bien que des gens vivant en marge de la société ; des citadins et des fermiers des coins les plus reculés d'Europe ; des professeurs d'université, des enseignants, des médecins, des membres du clergé, des religieuses, des diplomates, de simples ouvriers, des domestiques, des résistants, des policiers, des paysans, des pêcheurs, un directeur de zoo, le propriétaire d'un cirque et bien d'autres encore.

Des chercheurs ont essayé d'isoler les caractéristiques communes à tous les Justes parmi les Nations et d'identifier les personnes plus susceptibles de venir en aide à des Juifs ou à des victimes de persécutions. Certains soutiennent que les Justes parmi les Nations forment un groupe hétérogène ayant pour seul dénominateur commun l'humanité et le courage dont ses membres firent preuve en se battant pour la défense de leurs valeurs. Samuel P. Oliner et Pearl M. Oliner ont défini la personnalité dite altruiste. En faisant ressortir les points communs et les différences entre sauveteurs et témoins passifs durant la Shoah, ils ont montré que ceux qui avaient choisi d'intervenir se distinguaient par certaines caractéristiques telles que l'empathie et un sentiment d'attachement à autrui. Nehama Tec, qui a aussi étudié de nombreux cas de Justes parmi les Nations, a mis en évidence un ensemble de caractéristiques communes indiquant qu'ils étaient tous d'une manière ou d'une autre en marge de la société. Cette indépendance de caractère leur aurait permis d'agir à l'encontre des conventions et des croyances communément admises.

Les observateurs passifs sont la règle, les sauveteurs l'exception. Le fait que certains aient trouvé le courage, malgré la peur et les difficultés, de venir en aide aux victimes montre qu'il existait une certaine liberté de choix et que les gens ordinaires étaient en mesure de sauver des Juifs dans toute l'Europe occupée. Les Justes parmi les nations nous enseignent que tout le monde est à même de faire une différence.

Qui sont les Justes parmi les Nations



נצח, הנצחה, ניצחון

Depuis Royan

Vendredi a eu lieu l'inauguration à Royan des travaux de réaménagement du Square des juifs – victimes du nazisme. Après six mois de chantier, c'est un nouvel espace de 5 000 m² entièrement renaturé, sécurisé et apaisé qui a été créé, entre le quartier du Parc et la Tache verte, pour un coût de 600 000 euros. La route parasite qui le traversait a été supprimée au profit d'un accès destiné aux déplacements doux. Un lieu plus propice au souvenir et au devoir de mémoire, même si la stèle commémorative a été déplacée à un autre endroit de la Ville, comme le souligne le maire Patrick Marengo :

- **Patrick Marengo qui a tenu à adresser un message en direction de la communauté juive, en marge de cette inauguration intervenant dans un contexte de forte montée de l'antisémitisme en France**





אמא של כפיר ואריאל

שירי ביבס

• בשביעי באוקטובר 2023 החלה מתקפת טרור על מדינת ישראל. משפחת ביבס שגרה ניר עז. המחבלים חטפו את אב המשפחה, ירדן, את שירי ואת ילדיהם הקטנים, אריאל וכפיר. כפיר הוא החטוף הצעיר ביותר שנחטף לעזה. שירי והילדים צלמו בזמן החטיפה ובסרטון רואים אף שירי עוטפת את ילדיה עם שמירה כאשר היא מפחדת ומגוננת עליהם. שירי והילדים בעלי שער הג'נגי נחקקו בתודעה הישראלית והעולמית בשל שערם האדמוני וכן בשל המחזה הנורא שבו רואים אמא מגוננת על שתי פעוטות

• ירדן חזר לישראל לאחר חדשים רבים ולאחר זמן קצר קבל עם משפחתו ועם שירי וילדיהם את הבשורה הרעה על שירי והילדים שאינם בחיים אבל רוחה האמיצה של שירי נשארת איתנו בזכרון עד של אם המגוננת ושומרת על ילדיה



• אמא למה את בוכה
אמא בואי תספרי לי עוד בדיחה
אל תלכי, תלטפי, תרכבי את המכה
אמא לא יכול להיות
שגם לך כואב שיש לך בעיות
אם לא את מי ישמור כשיפול שוב המגדל

מחביאה עוד דמעה בגוף של לביאה



• Maman, pourquoi pleures-tu ?
Maman, allez, raconte-moi une autre
blague. Ne pars pas, caresse, adoucisse
le coup. Maman, ce n'est pas possible
que tu souffres aussi, que tu aies des
problèmes. Si ce n'est pas toi, qui
montera la garde quand la tour
retombera ? Tu caches une autre larme
dans le corps d'une lionne.